

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 6C/181/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8615204952
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Frigová
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2019:8615204952.13

Uznesenie

Okresný súd Svidník, v spore žalobkyne O. A., rod. K., nar. X.X.XXXX, trvale bytom H.. X. XXX/XX, XXX XX E. - N., štátna občianka SR, zastúpenej JUDr. Danicou Holováčovou, advokátkou, so sídlom Čajaková č. 5, 040 01 Košice proti žalovaným 1/ D. K., rod. E., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom E. č. XX, XXX XX E., prechodne bytom D. č. 3, XXX XX E., štátna občianka SR a 2/ S. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. č. 3, XXX XX E., štátny občan SR, zastúpeným JUDr. Dušanom Kmecom, advokátom Advokátskej kancelárie so sídlom M. R. Štefánika 2465, 093 01 Vranov nad Topľou, o určenie neplatnosti darovacej zmluvy, takto

rozhodol:

I. Konanie zastavuje.

II. Žalovaným 1/ a 2/ priznáva proti žalobkyni náhradu trov konania v plnom rozsahu, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa žalobou domáhala určenia neplatnosti darovacej zmluvy, ktorú uzavrela žalovaná 1/ ako daryňa so žalovaným 2/ ako obdarovaným a ktorou na žalovaného 2/ bezodplatne previedla vlastnícke právo k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. 26, okres Svidník, obec Kalnište, k.ú. Kalnište, ktorej vklad bol povolený Okresným úradom Svidník, katastrálnym odborom pod č. V XXX/XX.

2. Žalobkyňa elektronickým podaním zo dňa 19.6.2019 zobrala žalobu v celom rozsahu späť. V otázke nároku na náhradu trov konania navrhla rozhodnúť tak, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania, a to s poukazom na § 257 CSP, nakoľko v danom prípade sú prítomné dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré odôvodňujú nepriznanie nároku na náhradu trov konania v prospech žalovaných. Uviedla, že v predmetnom ustanovení § 257 CSP je fixované moderačné absolučné právo súdu zmierniť dôsledky upravujúcich platenie a náhradu trov konania. Je výrazom toho, že tam, kde zákon nemôže byť natoľko kauzistický, aby postihol celú rozmanitosť života, dotvára sa právo sudcovským výkladom. Záver súdu o tom, že je tu splnený predpoklad na priznanie práva na náhradu trov konania nevyklučuje, aby súd súčasne nedospel k záveru, že sú splnené aj predpoklady na aplikáciu § 257 CSP. A tak napriek úspechu vo veci súd skonštatuje, že niektorému zo strán sporu vzniklo právo na
6C/181/2015

-2-

náhradu trov konania, lenže sa mu nepriznalo, pretože bolo treba použiť § 257 CSP. K uplatneniu zmierňovacieho práva súdu môže dôjsť s prihliadnutím najmä na sociálne aspekty konkrétneho prípadu. Stáva sa tak vtedy, keď súd dôjde k záveru, že povinná strana nemôže uhradiť náhradu trov konania z dôvodov, ktoré sama nezavinila, alebo ich môže nahradiť len s vlastnými ťažkosťami. V tejto súvislosti poukázala jednak na sociálnu a majetkovú sféru žalobkyne, ktoré jej nedovoľujú zaplatiť náhradu trov konania, ale jednak aj na to, že samotná žalobkyňa sa chcela so žalovanými dohodnúť ako pred podaním žaloby, tak aj v priebehu súdneho konania - napokon aj po poslednom pojednávaní

prebiehali mimosúdne rokovania, ktoré však neboli úspešné pre nesúhlas žalovaných. Pre prípad, že súd nevzhladne v týchto okolnostiach prítomnosť okolností hodných osobitného zreteľa, upriamuje pozornosť súdu na to, že v priebehu konania žalobkyňa namietala, že žalovaná v 1. rade nie je riadne právne zastúpená, a to z dôvodu, že podpis na plnomocenstve zo dňa 24.11.2015 sa nezhoduje s podpisom žalovanej v 1. rade, ktorý sa nachádza napr. na Lekárskej správe zo dňa 16.4.2014, resp. na Lekárskej správe zo dňa 9.12.2013, resp. ešte aj na Lekárskej správe zo dňa 22.1.2014. Vzhľadom k týmto skutočnostiam namietala, že žalovaná v 1. rade nie je zastúpená advokátom, a preto žiadala, aby súd túto skutočnosť preveril, nakoľko zodpovedanie tejto otázky má bezprostredný súvis s prípadným rozhodnutím o nároku na náhradu trov konania, resp. ak aj nie o samotnom nároku, tak o jeho výške. Žalovaná v 1. rade sa v priebehu celého súdneho konania nezúčastnila jeho procesných úkonov, a to zo zdravotných dôvodov, kde lekári konštatovali, že jej stav sa vyznačuje ťažkým poškodením poznávacích funkcií s schopnosť, čo vyplýva z Lekárskej správy zo dňa 27.6.2016. Aj z Lekárskej správy zo dňa 9.1.2017 vyplýva, že zdravotný stav žalovanej v 1. rade neumožňuje sa zúčastniť výsluchu ani účasti na súdnom pojednávaní, a to ani v domácom prostredí. Mentálny stav menovanej neumožňuje primerané odpovede na kladené otázky, navyše stres zhoršuje celkový stav pacientky. Vzhľadom na tieto skutočnosti, ale aj s poukazom na iné v spise sa nachádzajúce zdravotné dokumenty má žalobkyňa za to, že žalovaná v 1. rade nebola pre duševnú poruchu spôsobilá k právnemu úkonu - plnomocenstvo zo dňa 24.11.2015, ako aj k vyjadreniu k žalobe zo dňa 23.11.2015. Žalovaná v 1. rade v čase týchto právnych úkonov už trpela trvalou duševnou poruchou progresujúceho charakteru - demenciou alzheimerovho typu, ktorá ju činila neschopnou prejavíť svoju vôľu na predmetných listinách. Všetky tieto skutkové okolnosti vyplývajú z predložených lekárskeho správ. Žalobkyňa je toho názoru, že pre jednoznačné zodpovedanie otázky platnosti, resp. neplatnosti právneho zastúpenia žalovanej v 1. rade, sa vyžadujú odborné poznatky k tomu zodpovedajúcej osoby - znalca, ktorý by mal vo veci podať znalecký posudok, resp. aspoň odborné vyjadrenie, pretože údajný podpis žalovanej v 1. rade na plnomocenstve sa nejaví byť jej pravým podpisom v kontexte s inými písomnosťami obsahujúcimi jej podpis, u ktorých nie sú dané dôvodné pochybnosti pravosti podpisu žalovanej v 1. rade. Pre účely odborného skúmania žalobkyňa disponuje originálmi listín obsahujúcimi podpisy žalovanej v 1. rade, ktoré môžu slúžiť ako porovnávací materiál. V súvislosti s celkovými okolnosťami pred podaním žaloby žalobkyňa poukazuje aj na to, že žalovaná v 1. rade nikdy netvrdila, že chce predmetný majetok prepísať na svojho vnuka, žalovaného v 2. rade, k tomuto prepisu došlo až náhle po presťahovaní sa žalovanej v 1. rade k rodičom žalovaného v 2. rade. Do času, kým sa žalobkyňa starala o žalovanú v 1. rade, táto nikdy nechcela prevádzať svoj majetok na iné osoby, vždy tvrdila, že tento sa po jej spočnutí má rovnomerne rozdeliť medzi jej potomkov, čo bolo v konaní preukázané výpoveďami súrodencov. Vzhľadom k vyššie uvedenému žalobkyňa navrhla, aby súd rozhodol o zastavení konania v plnom rozsahu a aby ohľadom nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

6C/181/2015

-3-

3. Žalovaný 2/ na pojednávaní dňa 20.6.2019 so späťvzatím žaloby zo strany žalobkyne súhlasil a čo sa týka náhrady trov konania, navrhol, aby o týchto trovách rozhodol súd. Zároveň predložil originál generálnej plnej moci, ktorú podpísala žalovaná 1/ dňa 23.11.2015 a tento podpis bol overený na miestnom úrade mestskej časti Košice - sídlisko Ťahanovce dňa 25.11.2015. Tým chcel preukázať, že žalovaná 1/ dňa 23.11.2015 sa podpísala na generálnu plnú moc zhodne s podpisom na plnej moci advokátovi JUDr. Kmecovi. Tým istým podpisom je podpísaná aj darovacia zmluva, ktorej podpis je tiež overený. Je pravda, že tento podpis sa trošku líši od podpisov, ktoré sú na lekárskeho správach, ktoré predložila žalobkyňa. Pokiaľ žalobkyňa v písomnom podaní, ktorým berie žalobu späť a navrhuje nepriznať náhradu trov konania, odôvodňuje sociálnymi aspektmi, on pozná ich zázemie, rodinné aj finančné. Žalobkyňa pracuje na Mestskom úrade Košice - N. a má takú vedomosť, že jej mesačný príjem je okolo XXX eur a jej manžel pracuje v U. S. Styl E..

4. Žalovaná 1/ prostredníctvom svojho právneho zástupcu v elektronickom podaní zo dňa 24.7.2019 uviedla, že so zastavením konania nesúhlasí a navrhuje vo veci vydať rozsudok, ktorým súd žalobu žalobkyne zamietne a žalovaným 1/ a 2/ prizná náhradu trov konania v plnom rozsahu. Dôvodom nesúhlasu žalovanej 1/ so späťvzatím žaloby a zastavením konania je požiadavka žalovanej na zabezpečenie právnej istoty pre žalovaných 1/ a 2/ do budúcnosti, aby žalobkyňa po zastavení konania opakovane nepodávala ďalšiu žalobu týkajúcu sa prevodu nehnuteľnosti a uzavretia darovacej zmluvy medzi žalovanými 1/ a 2/. Z obsahu podania o späťvzati žaloby totiž nepochybne vyplýva, že žalobkyňa naďalej spochybňuje právo svojej matky - žalovanej 1/ nakladať so svojím majetkom podľa vlastnej

vôle a odmieta rešpektovať jej prejav, ktorým darovala nehnuteľnosti žalovanému 2/. V prípade, že súd nebude prihliadať na nesúhlas žalovanej 1/ so späťvzatím žaloby a konanie vo veci zastaví, žalovník navrhujú o trovách konania rozhodnúť tak, že žalobkyňa je povinná nahradiť žalovaným trovy konania v plnom rozsahu.

5. Podľa § 144 CSP, žalobca môže vziať žalobu späť.

6. Podľa § 145 ods. 1 CSP, ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví.

7. Podľa ust. § 146 ods. 1 CSP, súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

8. Späťvzatie žaloby je jedným zo širokej škály dispozičných oprávnení žalobcu ako účastníka konania s postavením tzv. dominus litis (pána sporu), ktorý má právo procesnými úkonmi, ktoré sú prejavom jeho autonómnej vôle, ovplyvňovať priebeh a smerovanie celého súdneho konania (tzv. dispozičný princíp občianskeho súdneho konania). Vôľa žalobcu dosiahnuť zastavenie konania prostredníctvom inštitútu späťvzatia žaloby je však limitovaná dvoma skutočnosťami, a to nesúhlasom druhej procesnej strany so zastavením konania a existenciou vážnych dôvodov, pre ktoré konanie zastaviť nemožno. Dôkazné bremeno existencie takýchto vážnych dôvodov potom v konaní nesie žalovaný. Pokiaľ ide

6C/181/2015

-4-

o vymedzenie pojmu vážne dôvody, zákon túto otázku nerieši, preto treba vychádzať z toho, že posudzovanie vážnosti dôvodov je výlučne vecou voľnej úvahy a hodnotiaceho úsudku súdu. Tie však nie sú svojvoľné, pretože súd pri posudzovaní závažnosti dôvodov berie na zreteľ jednotlivé skutkové okolnosti prípadu a povahu uplatňovaného nároku a hodnotí predovšetkým možné dôsledky zastavenia konania z hľadiska právneho a faktického stavu vzťahov medzi účastníkmi a dopad na postavenie účastníkov, najmä žalovaného, s prihliadnutím na mieru ohrozenia jeho práv a právom chránených záujmov. Ak súd dospeje k záveru o dôvodnosti požiadavky na prejednanie a rozhodnutie veci, môže v konaní pokračovať, v opačnom prípade konanie zastaví (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 22. 9. 2010, sp. zn. 4 Cdo136/2010).

9. Vzhľadom na účinné späťvzatie žaloby zo strany žalobkyne súd konanie zastavil. Žalovaný 2/ so späťvzatím žaloby súhlasil. Dôvody uvádzané žalovanou 1/ ako dôvody nesúhlasu so späťvzatím žaloby súd nepovažoval za tak vážne dôvody, pre ktoré by bolo potrebné v tomto konaní pokračovať. Súd pri posudzovaní závažnosti dôvodov vzal na zreteľ jednotlivé skutkové okolnosti prípadu a povahu žalobou uplatňovaného nároku a vyhodnotil predovšetkým možné dôsledky zastavenia konania z hľadiska právneho a faktického stavu vzťahov medzi účastníkmi a dopad na postavenie žalovaných s prihliadnutím na mieru ohrozenia ich práv a právom chránených záujmov do budúcnosti a je toho názoru, že pri opätovnom podaní žaloby zo strany žalobkyne je zabezpečená právna istota pre žalovaných, nakoľko takáto žaloba podľa aktuálneho znenia § 137 písm. d) CSP nie je prípustná, keďže z osobitného predpisu nevyplýva, že by sa žalobkyňa mohla domáhať určenia právnej skutočnosti, ktorou je (okrem iného aj) právny úkon, t.j. napadnutá darovacia zmluva. Žalobkyňa nemá naliehavý právny záujem na podaní takejto žaloby, nakoľko postavenie žalobkyne by sa nijako nezmenilo. Preto súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku I. uznesenia.

10. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

11. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

12. Pojem „procesné zavinenie“, použitý v ustanovení § 256 CSP sa posudzuje výlučne z procesného hľadiska. Zásada zodpovednosti za zavinenie je inštitútom procesného práva, a preto rozhodujúcimi skutočnosťami na posúdenie tejto zodpovednosti sú tie, ktoré vznikli po začatí konania. Zavinenie

však nie je možné interpretovať v doslovnom jazykovom zmysle, ale vo vzťahu príčinnej súvislosti, v ktorom príčinou je správanie sa strany sporu (teda aj jej prejav vôle spočívajúci napr. v späťvzati žaloby) a dôsledkom je vznik trov protistrany (uznesenie Ústavného súdu ČR, II. ÚS 563/01 alebo I. ÚS 469/04). Pokiaľ jedna procesná strana zaviniť, že konanie muselo byť zastavené, pričom o veci nemôže byť meritórne rozhodnuté, a tým zistené, či bola žaloba podaná dôvodne, vzniká jej zásadne povinnosť nahradiť druhej procesnej strane trovy konania. Zásada procesnej zodpovednosti sa uplatní pre každé konanie bez ohľadu na to, z akého dôvodu bolo zastavené, ak už vznikol procesnoprávny vzťah medzi súdom a oboma stranami sporu a medzi stranami sporu navzájom. Záver súdu o tom, že je splnený predpoklad na náhradu trov, nevylučuje, aby súd súčasne nedospel k záveru, že sú splnené predpoklady na aplikáciu ustanovenia § 257 CSP

6C/181/2015

-5-

(dôvody hodné osobitného zreteľa). Súd za daných okolností napriek procesnému zavineniu vysloví, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania, pretože sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 257 CSP.

13. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd podľa § 256 ods. 1 CSP. Strana sporu - žalobkyňa založila vzťah medzi ňou a súdom, ako i medzi súdom a žalovanými a taktiež medzi stranami navzájom, čím je nutné uplatniť zásadu procesnej zodpovednosti strany na zastavení konania. Súd je názoru, že žalobkyňa procesne zaviniť zastavenie konania tým, že zobrala žalobu späť bez uvedenia dôvodu, čím vznikol nárok na náhradu trov konania protistrane. Súd je názoru, že sú splnené všetky predpoklady tak, ako sú opísané vyššie. Je teda daná príčina, ktorou je správanie sa strany sporu (späťvzatie žaloby žalobkyňou) a dôsledkom je vznik trov protistrany. Žalovaní, ktorí sa iba v konaní bránili, nemôžu niesť zodpovednosť za vznik trov, keď k zastaveniu príde z dôvodu konania žalobkyne ako pána sporu. Primárne sa musí brať do úvahy správanie žalobkyne, ktorá svojím konaním vyvolala zastavenie konania, pričom zastavenie konania, resp. podanie návrhu na zastavenie konania nemalo príčinu v správaní sa žalovaných. Rovnako tak ani vznik sporu nebol primárne odvodený od správania sa žalovaných, ale z nepreukázaných tvrdení žalobkyne. Žalobkyňa v otázke nároku na náhradu trov konania navrhla rozhodnúť tak, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania, a to s poukazom na § 257 CSP, nakoľko podľa nej sú v danom prípade prítomné dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré odôvodňujú nepriznanie nároku na náhradu trov konania v prospech žalovaných. V tejto súvislosti poukázala na sociálnu a majetkovú sféru žalobkyne, ktoré jej nedovoľujú zaplatiť náhradu trov konania. Súd však poukazuje na to, že žalobkyňa tieto skutočnosti nijakým spôsobom nepreukázala, v konaní nebola oslobodená od platenia súdneho poplatku za podanú žalobu, bola zastúpená advokátkou so sídlom advokátskej kancelárie v Košiciach a z vyjadrenia žalovaného 2/ je zrejmé, že žalobkyňa pracuje na Mestskom úrade v Košiciach a jej manžel v U. S. Steel Košice, s.r.o. Súd ako na dôvody hodné osobitného zreteľa nemohol prihliadnúť ani na to, že žalobkyňa sa chcela so žalovanými dohodnúť ako pred podaním žaloby, tak aj v priebehu súdneho konania, nakoľko nebolo povinnosťou žalovaných sa so žalobkyňou dohodnúť. Čo sa týka námietok žalobkyne, že žalovaná 1/ nebola riadne právne zastúpená, a to z dôvodu, že podpis na plnomocenstve zo dňa 24.11.2015 sa nezhoduje s podpisom žalovanej 1/, ktorý sa nachádza napr. na Lekárskej správe zo dňa 16.4.2014, resp. na Lekárskej správe zo dňa 9.12.2013, resp. ešte aj na Lekárskej správe zo dňa 22.1.2014, súd poukazuje na to, že túto skutočnosť žalobkyňa nepreukázala, naopak z predloženej darovacej zmluvy zo dňa 9.5.2014, ktorej podpis žalovanej 1/ bol overený Mestom Svidník dňa 9.5.2014, z doloženej generálnej plnej moci zo dňa 23.11.2015, ktorou žalovaná 1/ splnomocnila Petra Kobulnického, nar. 21.12.1987 na všetky právne úkony, ktorej podpis žalovanej 1/ bol overený Miestnym úradom mestskej časti Košice - Sídliisko Ťahanovce je zrejmé, že tieto podpisy sú úplne zhodné s podpisom na plnomocenstve zo dňa 24.11.2015 pre advokáta JUDr. Dušana Kmeca. Súd teda nemal pochybnosti, že žalovaná 1/ bola riadne zastúpená advokátom. Na základe uvedeného súd o náhrade trov konania rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku II. uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie,
6C/181/2015

lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 359 CSP odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.